

Czwartek, 15 czerwca 2017 r.

P8_TA(2017)0273

Sytuacja humanitarna w Jemenie

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 czerwca 2017 r. w sprawie sytuacji humanitarnej w Jemenie (2017/2727(RSP))

(2018/C 331/20)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje na temat Jemenu, w szczególności rezolucję z dnia 25 lutego 2016 r.⁽¹⁾ w sprawie sytuacji humanitarnej w Jemenie i rezolucję z dnia 9 lipca 2015 r.⁽²⁾ w sprawie sytuacji w Jemenie,
 - uwzględniając konkluzje Rady z dnia 3 kwietnia 2017 r. w sprawie Jemenu,
 - uwzględniając oświadczenia wiceprzewodniczącej Komisji/wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z dnia 8 października 2016 r. w sprawie ataków w Jemenie oraz z dnia 19 października 2016 r. w sprawie zawieszenia broni w Jemenie;
 - uwzględniając rezolucje Rady Bezpieczeństwa ONZ w sprawie Jemenu, w szczególności rezolucje nr 2216 (2015), 2201 (2015) i 2140 (2014),
 - uwzględniając spotkanie darczyńców wysokiego szczebla w sprawie kryzysu humanitarnego w Jemenie, które odbyło się w Genewie w dniu 25 kwietnia 2017 r.,
 - uwzględniając apel specjalnego sprawozdawcy ONZ ds. praw człowieka oraz sankcji międzynarodowych Idrissa Jazairy'ego z dnia 12 kwietnia 2017 r. o zniesienie blokady morskiej Jemenu,
 - uwzględniając oświadczenia wysokiego komisarza ONZ ds. praw człowieka Zeida Ra'ada Al Husseina: z dnia 10 października 2016 r. w sprawie skandalicznego ataku podczas pogrzebu w Jemenie, z dnia 10 lutego 2017 r. w sprawie ludności cywilnej w Jemenie, która znalazła się w potrzasku między walczącymi stronami, oraz z dnia 24 marca 2017 r. w sprawie zabicia w ciągu jednego miesiąca ponad 100 cywilów, w tym rybaków i uchodźców, dwa lata po rozpoczęciu konfliktu w Jemenie,
 - uwzględniając oświadczenia specjalnego wysłannika ONZ do Jemenu Ismaila Ulda Szejka Ahmeda z dnia 21 października 2016 r., z dnia 19 listopada 2016 r. i z dnia 30 stycznia 2017 r.,
 - uwzględniając art. 123 ust. 2 i 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że sytuacja humanitarna w Jemenie jest katastrofalna; mając na uwadze, że w lutym 2017 r. Organizacja Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa uznała sytuację w Jemenie za największym kryzysem pod względem bezpieczeństwa żywnościowego na świecie; mając na uwadze, że w maju 2017 r. Biuro Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Koordynacji Pomocy Humanitarnej stwierdziło, że 17 mln osób w Jemenie wymaga pomocy żywnościowej, a 7 mln z nich stoi w obliczu sytuacji kryzysowej względem bezpieczeństwa żywnościowego; mając na uwadze, że 2,2 mln dzieci cierpi z powodu poważnego niedożywienia, a co dziesięć minut umiera jedno dziecko z przyczyn, którym można zapobiec; mając na uwadze, że 2 mln osób zostało wewnętrznie przesiedlonych, zaś 1 mln to osoby powracające;
- B. mając na uwadze, że skutki trwającego konfliktu są dramatyczne dla kraju i jego mieszkańców; mając na uwadze, że pomimo wezwań z całego świata o znalezienie politycznego rozwiązania kryzysu, jego strony nie osiągnęły porozumienia, a walki trwają nadal; mając na uwadze, że żadna ze stron nie odniosła zwycięstwa zbrojnego i jest mało prawdopodobne, aby nastąpiło to w przyszłości;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0066.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0270.

Czwartek, 15 czerwca 2017 r.

- C. mając na uwadze, że według szacunków ONZ od marca 2015 r. w wyniku przemocy zginęło około 10 tys. osób, a ponad 40 tys. odniosło rany; mając na uwadze, że walki, zarówno na ziemi, jak i w powietrzu, uniemożliwiły obserwatorom Biura ONZ ds. Praw Człowieka znajdującym się na miejscu dostęp do tego obszaru w celu oszacowania liczby ofiar cywilnych, co oznacza, że ww. dane odzwierciedlają jedynie przypadki śmierci i obrażeń, które Biuro Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka zdołało potwierdzić; mając na uwadze, że infrastruktura cywilna i instytucje cywilne w Jemenie poważnie ucierpiały w wyniku wojny i są w coraz mniejszym stopniu zdolne do świadczenia podstawowych usług; mając na uwadze, że system opieki zdrowotnej znajduje się na skraju załamania, a personel medyczny pracujący na linii frontu od miesięcy nie otrzymuje wynagrodzenia;
- D. mając na uwadze, że Jemen doświadcza obecnie już drugiego wybuchu epidemii cholery oraz ostrej biegunki, który w okresie od 27 kwietnia do 8 czerwca 2017 r. był przyczyną ponad 100 tys. zachorowań i spowodował śmierć blisko 800 osób w całym kraju;
- E. mając na uwadze, że słabsze grupy społeczne, kobiety i dzieci szczególnie cierpią w wyniku trwających działań wojennych i kryzysu humanitarnego; mając również na uwadze, że bezpieczeństwo i dobra kondycja kobiet i dziewcząt są powodem szczególnych obaw; mając na uwadze, że dzieci są szczególnie narażone na przejawy rosnącej przemocy w Jemenie, a z informacji posiadanych przez ONZ wynika, że zabitych zostało 1 540 dzieci, a 2 450 zostało rannych;
- F. mając na uwadze, że zgodnie z danymi UNICEF-u z powodu aktów przemocy ponad 350 tys. dzieci nie mogło kontynuować nauki w ubiegłym roku szkolnym, w wyniku czego całkowita liczba dzieci, które nie uczęszczają do szkoły, wyniosła w Jemenie ponad 2 mln; mając na uwadze, że dzieci nieuczęszczające do szkoły mogą zostać zwerbowane do udziału w walkach zbrojnych;
- G. mając na uwadze, że prawie 90 % podstawowych produktów żywnościowych pochodzi z importu; mając na uwadze, że specjalny sprawozdawca ONZ ds. praw człowieka oraz sankcji międzynarodowych podkreślił, że blokada morska i powietrzna Jemenu przez siły koalicyjne od marca 2015 r. była jedną z głównych przyczyn katastrofy humanitarnej, zaś przemoc w kraju oraz powszechny niedobór paliw przyczyniły się do paraliżu sieci dystrybucji żywności;
- H. mając na uwadze, że stabilny i bezpieczny Jemen z prawidłowo działającym rządem ma kluczowe znaczenie dla walki z ekstremizmem i przemocą w regionie i poza nim, a także dla pokoju i stabilności w samym Jemenie;
- I. mając na uwadze, że sytuacja w Jemenie stanowi poważne zagrożenie dla stabilności w regionie, w szczególności w Rogu Afryki, regionie Morza Czerwonego i całego Bliskiego Wschodu; mając na uwadze, że Al-Kaida Półwyspu Arabskiego (AQAP) wykorzystwała pogorszenie się sytuacji politycznej i stanu bezpieczeństwa w Jemenie do rozszerzenia zasięgu swej obecności oraz zwiększenia liczby i skali zamachów terrorystycznych; mając na uwadze, że AQAP oraz tzw. Państwo Islamskie ISIS/Daisz ugruntowały swoją obecność w Jemenie i dokonały zamachów terrorystycznych, w wyniku których zginęły setki ludzi;
- J. mając na uwadze, że w swej rezolucji z dnia 25 lutego 2016 r. Parlament wezwał do inicjatywy mającej na celu nałożenie przez UE embarga na dostawy broni do Arabii Saudyjskiej zgodnie ze wspólnym stanowiskiem Rady 2008/944/CFSP z dnia 8 grudnia 2008 r.;
- K. mając na uwadze, że Huti i siły z nimi sprzymierzone oskarżono o poważne naruszenia prawa konfliktów zbrojnych w związku z rozmieszczaniem przez nie zakazanych min przeciwpiechotnych, znęcaniem się nad więźniami i wystrzeliwaniem na oślep rakiet w zaludnione obszary Jemenu i południowej Arabii Saudyjskiej;
- L. mając na uwadze, że całkowita kwota pomocy humanitarnej UE dla Jemenu w 2015 i 2016 r. wyniosła 120 mln EUR; mając na uwadze, że w 2017 r. kwota przeznaczona na pomoc wynosi 46 mln EUR; mając na uwadze, że pomimo zorganizowanego w Genewie w kwietniu 2017 r. spotkania darczyńców wysokiego szczebla w sprawie kryzysu humanitarnego w Jemenie – podczas którego różne kraje i organizacje złożyły zobowiązania na kwotę 1,1 mld USD – od dnia 9 maja 2017 r. darczyńcy wypłacili fundusze w wysokości jedynie 28 % z kwoty 2,1 mld USD na potrzeby humanitarne Jemenu w roku 2017, o którą zaapelowała ONZ; mając na uwadze, że w ramach pomocy rozwojowej w 2017 r. ma zostać uruchomiona dodatkowa kwota w wysokości 70 mln EUR;

Czwartek, 15 czerwca 2017 r.

1. wyraża głębokie zaniepokojenie dramatycznym pogorszeniem się sytuacji humanitarnej w Jemenie, która charakteryzuje się powszechnym brakiem bezpieczeństwa żywnościowego i drastycznym niedożywieniem, masowymi atakami na ludność cywilną, personel medyczny i pracowników organizacji pomocowych, a także niszczeniem infrastruktury cywilnej i medycznej, kontynuowaniem nalotów, jak również walk na lądzie oraz ostrzałów, które są prowadzone mimo ponawianych apeli o zaprzestanie wrogich działań;
2. głęboko ubolewa nad śmiertelnymi ofiarami konfliktu oraz nad cierpieniem osób biorących udział w walkach, a także kieruje wyrazy współczucia do rodzin ofiar; potwierdza zobowiązanie do dalszego wspierania Jemenu i narodu jemeńskiego; wzywa wszystkie strony do natychmiastowego zawieszenia broni i powrotu do stołu negocyjacyjnego; potwierdza poparcie dla integralności terytorialnej Jemenu, jego suwerenności i niezależności;
3. wyraża poważne obawy, że trwające naloty i walki na lądzie doprowadziły do śmierci tysięcy cywilów, wysiedleń i utraty źródeł utrzymania, wskutek czego zagrożonych jest jeszcze więcej istnień ludzkich, a także doprowadziły do dalszej destabilizacji Jemenu, niszczą infrastrukturę fizyczną tego kraju, doprowadziły do niestabilności, którą wykorzystują organizacje terrorystyczne i ekstremistyczne takie jak ISIS/Daisz i AQAP, oraz doprowadziły do pogorszenia już i tak krytycznej sytuacji humanitarnej;
4. z całą mocą potępia ataki terrorystyczne i przemoc wobec ludności cywilnej, w tym bombardowania, stosowanie amunicji kasetowej, ataki raketowe, ostrzały, strzały snajperskie i – według doniesień – stosowanie min przeciw-piechotnych, jak również ataki powodujące zniszczenia infrastruktury cywilnej, w tym szkół, placówek medycznych, dzielnic mieszkalnych, targowisk, systemów wodociągowych, portów i lotnisk;
5. wzywa rząd Jemenu do przyjęcia odpowiedzialności za walkę z ISIS/ Daisz i AQAP, które wykorzystują obecną niestabilną sytuację; przypomina, że wszelkie akty terroryzmu są zbrodniami i nie znajdują uzasadnienia, bez względu na ich przyczyny oraz niezależnie od tego, kiedy, gdzie i przez kogo zostały popełnione; podkreśla, że wszystkie strony konfliktu muszą podjąć zdecydowane kroki przeciwko takim grupom, których działania stanowią poważne zagrożenie dla wynegocjowanego porozumienia i bezpieczeństwa w regionie i poza nim;
6. ponownie wzywa wszystkie strony konfliktu oraz ich regionalnych i międzynarodowych stronników do przestrzegania międzynarodowego prawa humanitarnego i międzynarodowego prawa dotyczącego praw człowieka, do zapewnienia ochrony ludności cywilnej i powstrzymania się od bezpośrednich ataków na infrastrukturę cywilną, w szczególności na obiekty medyczne i systemy zaopatrzenia w wodę; przypomina że celowe atakowanie cywilów i infrastruktury cywilnej, w tym szpitali i personelu medycznego, stanowi poważne naruszenie międzynarodowego prawa humanitarnego; apeluje do społeczności międzynarodowej o doprowadzenie do międzynarodowego postępowania karnego przeciwko osobom odpowiedzialnym za naruszanie prawa międzynarodowego w Jemenie; w związku z tym popiera apel wysokiego komisarza ONZ ds. praw człowieka Zeida Ra'ada Al Husseina o ustanowienie niezależnego międzynarodowego organu w celu przeprowadzenia kompleksowego dochodzenia w sprawie zbrodni popełnionych w czasie konfliktu w Jemenie; podkreśla, że aby osiągnąć trwałe rozwiązanie tego konfliktu niezbędne jest zapewnienie odpowiedzialności za naruszenia;
7. przypomina, że zbrojne rozwiązanie konfliktu w Jemenie nie jest dopuszczalne i że kryzys można rozwiązać wyłącznie w drodze integracyjnego, prowadzonego przez Jemen procesu negocyjacyjnego z udziałem wszystkich zainteresowanych stron przy pełnym i merytorycznym udziale kobiet, prowadzącego do kompleksowego rozwiązania politycznego; ponownie wyraża poparcie dla wysiłków podejmowanych przez sekretarza generalnego ONZ, specjalnego wysłannika ONZ ds. Jemenu oraz Europejską Służbę Działań Zewnętrznych na rzecz ułatwienia wznowienia negocjacji, a także wzywa wszystkie strony konfliktu do konstruktywnej reakcji i nieobwarowywania tych wysiłków warunkami; podkreśla, że dla ułatwienia powrotu do rozmów politycznych zasadnicze znaczenie będzie miało wdrożenie środków budowy zaufania, takich jak natychmiastowe kroki w kierunku trwałego zawieszenia broni, mechanizm monitorowania wycofywania sił, łatwiejszy dostęp dla pomocy humanitarnej i transportów towarowych oraz uwolnienie więźniów politycznych;
8. nalega, by Arabia Saudyjska i Iran pracowały na rzecz poprawy stosunków dwustronnych, a także by dążyły do nawiązania współpracy z myślą o zakończeniu walk w Jemenie;
9. wyraża poparcie dla skierowanego do wszystkich stron konfliktu apelu UE o podjęcie niezbędnych kroków, aby zapobiegać wszelkim formom przemocy, w tym przemocy seksualnej i przemocy ze względu na płeć, w sytuacjach konfliktu zbrojnego, jak również na taką przemoc reagować; zdecydowanie potępia łamanie praw dziecka oraz jest zaniepokojony ograniczonym dostępem dzieci nawet do podstawowej opieki zdrowotnej i edukacji; potępia werbowanie dzieci i wykorzystywanie ich w działaniach wojennych; wzywa UE i społeczność międzynarodową do wspierania rehabilitacji i ponownej integracji w społeczeństwie zdemobilizowanych dzieci;

Czwartek, 15 czerwca 2017 r.

10. wzywa wszystkie strony konfliktu do podjęcia działań na rzecz usunięcia wszystkich przeszkód logistycznych i finansowych mających wpływ na import i dystrybucję żywności i środków medycznych dla ludności cywilnej znajdującej się w potrzebie; apeluje do stron konfliktu o zapewnienie pełnego i skutecznego funkcjonowania głównych punktów wjazdu towarów, takich jak porty Al-Hudajda i Aden; podkreśla ich znaczenie jako jedyne szlaku przekazywania pomocy humanitarnej i artykułów pierwszej potrzeby; wzywa do ponownego otwarcia portu lotniczego w Sanie dla lotów komercyjnych, by pilnie potrzebne leki i towary mogły być dostarczane do Jemenu drogą lotniczą, a Jemeńczycy wymagający opieki medycznej mogli być odtransportowywani również drogą lotniczą za granicę;
11. wzywa Radę, aby skutecznie promowała przestrzeganie międzynarodowego prawa humanitarne, zgodnie z odnośnymi wytycznymi UE; podkreśla w szczególności potrzebę rygorystycznego stosowania przez wszystkie państwa UE zasad określonych we wspólnym stanowisku Rady 2008/944/CFSP w sprawie wywozu broni; w związku z tym przypomina swą rezolucję z 25 lutego 2016 r.;
12. podkreśla, jak ważne jest wzmacnianie lokalnych władz i budowanie ich zdolności w zakresie świadczenia usług, jak również angażowanie diaspory jemeńskiej i międzynarodowych organizacji pozarządowych we wspieranie kluczowych sektorów usługowych; podkreśla w szczególności pilną potrzebę zajęcia się przez UE i inne podmioty międzynarodowe problemem epidemii cholery, a także wspierania systemu opieki zdrowotnej, by zapobiec jego upadkowi, w tym ułatwiania dostaw i wypłat wynagrodzeń dla pracowników medycznych na linii frontu, którzy mają kluczowe znaczenie dla reagowania na kryzysy humanitarne;
13. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że UE i jej państwa członkowskie gotowe są zwiększyć pomoc humanitarną świadczoną ludności w całym kraju, żeby sprostać rosnącym potrzebom oraz uruchomić pomoc rozwojową na finansowanie projektów w kluczowych sektorach; z zadowoleniem przyjmuje zobowiązania podjęte podczas spotkania darczyńców wysokiego szczebla w sprawie kryzysu humanitarne w Jemenie i podkreśla potrzebę skoordynowanych działań humanitarnych pod kierownictwem ONZ, aby złagodzić cierpienia ludności Jemenu; ponadto wzywa wszystkie państwa do wypełnienia zobowiązań podjętych na spotkaniu darczyńców, aby przyczynić się do zaspokojenia potrzeb humanitarnych;
14. apeluje do wiceprzewodniczącej Komisji/ wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa o przedstawienie w trybie pilnym zintegrowanej strategii UE dotyczącej Jemenu oraz o ponowne podjęcie próby wyjścia z inicjatywą pokojową dla Jemenu pod auspicjami ONZ; w związku z tym apeluje o powołanie specjalnego przedstawiciela UE ds. Jemenu;
15. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji/wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, rządowi i parlamentom państw członkowskich, sekretarzowi generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych, sekretarzowi generalnemu Rady Współpracy Państw Zatoki, sekretarzowi generalnemu Ligi Państw Arabskich oraz rządowi Jemenu.